

UBRZANJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE I EKOSUSTAVI: Zašto – Što – Kako?

1. Motivacija

Suradnja proaktivnih sveučilišta i inovativnog gospodarstva, uz poticaje javne uprave, kontinuirano se naglašava kao ključna poluga za ubrzanje digitalne transformacije i za razvoj pripadnih ekosustava.

Konferencijom o digitalnoj transformaciji **DTC 2018**, namjeravamo prezentirati prije svega cjelovitu sliku dostignuća i prilika u području digitalne transformacije. Uz to, želimo povećati svjesnost i spremnost na suradnju svih dionika, jer je postalo jasno da više nitko ne može sam postići kvalitetne i zahtjevne rezultate. Korisnost od konferencije postići ćemo i kroz prezentacije dobre prakse.

Konferencija će također potaknuti razvoj metoda za uključivanje talenata u ranoj fazi eksperimentiranja te njihovo povećano zapošljavanje, ili ohrabrivanje za pokretanje vlastitih tvrtki, ne samo radi povećanja apsorpcije i inovativnosti hrvatskog gospodarstva, nego i radi zadržavanja talenata u Hrvatskoj.

Ubrzanje promjena kroz digitalnu transformaciju, suglasno prilikama koje donose digitalne tehnologije i 4. industrijska revolucija, najčešći je zahtjev i preporuka svih svjetskih autoriteta. Ako se ne budemo dovoljno brzo mijenjali, nove prilike pretvorit će se u nepravilne, jer drugi, a i naši konkurenti, „trče“ brže od nas, provodeći promjene. Odgovornost za te promjene nalazi se na svim razinama, ali su menadžeri i vlasnici prvi na potezu u projiciranju „digitalne budućnosti“! Kreirati viziju razvoja i postaviti odgovornosti za vođenje digitalne transformacije, prvi su važni koraci.

2. Pametne industrije i „Smart“ sustavi

Na putu digitalne transformacije, u uvjetima globalnih integracija i sve većeg tržišnog pritiska svjetskih igrača, pored digitalne umreženosti, kontinuiranog učenja i inovacijske kulture, inicirano je pitanje intenzivne suradnje u poslovnim ekosustavima. U virtualnim zajednicama i ekosustavima surađuju gospodarstvo, javna uprava, sveučilišta i mediji, u svrhu razvoja društva znanja, a na temeljima povjerenja i otvorenosti.

Kako djelovati što pametnije i razvijati Smart Industry, Smart City, Smart Government .. i druge Smart-x sustave uz pomoć digitalnih platformi, postalo je najvažnije pitanje sveukupnog razvoja. Kroz otvorenost u pristupu i kroz suradnju, lakše je izgraditi strateške kompetencije koje nam trebaju da bismo postigli učinke digitalne transformacije, kroz pojačano iskorištavanje podataka, digitalne tehnologije, umjetnu inteligenciju, robote, a i druge potencijale 4.industrijske revolucije.

Razvoj svjesnosti i spremnosti gospodarskih subjekata postalo je pitanje i vlada, tako da se promocijama i poticajima te EU financiranjem djeluje na te procese. Za te namjene, opća znanja strukturirana su oko pitanja: Zašto-Što-Kako? Ta pitanja su otvorena na svim razinama strateškog upravljanja: Strateški ciljevi – Prioriteti – Strateške mjere – Projekti i inicijative.

3. Odgovornost za vlastiti razvoj

Svaki subjekt, u okviru odgovornosti za vlastiti razvoj, mora kreirati svoju transformacijsku mapu, kroz koju će razviti svoje strateške sposobnosti, upravljati transformacijom, osigurati financiranje, te kontrolirati uspješnost i osigurati postignuća digitalne transformacije.

U fokusu takvog pristupa, ključna postignuća su: poboljšanje korisničkog iskustva, razvoj ekosustava, razvoj novih poslovnih modela, povećanje poslovne izvrsnosti te konačno, povećanje profitabilnosti. Sve to zajedno predstavlja odgovor na pitanje: Kako postajati pametniji?

4. Strateško pozicioniranje digitalne transformacije

Genezu digitalne transformacije može se definirati kroz odgovore na navedena strateška pitanja, a za koje se organizira ova DTC konferencija, suradnjom sveučilišta i gospodarstva:

I. Strateški ciljevi i ZAŠTO?

Prilike za razvoj i rast koje donose digitalne tehnologije i 4. industrijska revolucija, ubrzale su razvoj svih gospodarstava, država i sveučilišta, da bi se povećala uspješnost i kompetitivnost. Ključno pitanje je koliko brzo trčimo i mi, te ZAŠTO je ta brzina tako važna i kako je možemo povećati? Paralelno sa unapređivanjem postojećih poslovnih linija, kritično je dualnim strategijama ulagati u istraživanje digitalnih usluga i u inovacije, za nove poslovne linije i nove poslovne modele, usmjerene na nove kupce digitalnog doba.

Glavni strateški resursi sada su podaci na digitalnim platformama, čijim iskorištavanjem inoviramo proizvode, procese i poslovne modele, kroz suradnju u ekosustavima i razvoj digitalnih vještina zaposlenika (u inovacijskoj kulturi temeljenoj na eksperimentiranju). Izazovi digitalnog doba posebno su važni u preispitivanju iskorištavanja prirodnih resursa, na svim razinama, te primjene načela i praksi „kružnog gospodarstva“ (Circular Economy).

Pored „start-up“ inicijativa za nove digitalne proizvode, jako je važno uočiti da se kod postojećih materijalnih proizvoda mogu postići vrlo veliki efekti digitalizacijom uslužnih funkcija takvih proizvoda, te poboljšati korisničko iskustvo (MaaS, Manufacturing -as a- Service).

II. Prioriteti i ŠTO?

Rezultati razvijenosti hrvatskog gospodarstva, javne uprave i društva, mjereni WEF-ovim indeksom globalne konkurentnosti (GCI) i DESI indeksom EU-a, prilika su za sagledavanje i fokusiranje na određena područja poboljšanja. Ključno je identificirati ŠTO treba poboljšati u ključnim faktorima uspješnosti (na razinama: poduzeće – gospodarska grana – država – međunarodna suradnja i izvoz), da bi se potom, suradnjom u ekosustavima, poboljšalo indikatore, a time i navedene indeksne pozicije Hrvatske? Struktura tih indikatora relevantna je i na razini poduzeća i predstavlja putokaz za istraživanje potencijalnih unapređenja. Primjena tehnike „Podaci kao gorivo“ (DaaS, Data -as a- Fuel) strateški je prioritet za sve, jer se inovacija proizvoda i usluga u digitalnoj ekonomiji, upravo postiže inteligentnim iskorištavanjem podataka, bilo BI tehnikama, ali još više tehnikama umjetne inteligencije (AI).

III. Strateške mjere i KAKO?

Digitalna transformacija je složena, ali uvijek postoje i učinkovita pojedinačna rješenja za tekuće probleme, o kojima možemo učiti iz najboljih praksi, te implementirati ih, kroz eksperimentiranje i jače iskorištavanje podataka, uz primjenu novih tehnologija, kojima kontinuirano pada cijena! Takvo „dualno“ ponašanje ogleda se već na razini strategije (*Dual Strategy*), kao i u razvoju i inovacijama proizvoda, unapređenju poslovnih procesa, razvoju ekosustava, novim disruptivnim poslovnim modelima, ali i u transformaciji vlastitog ICT-a za

novu ulogu. Ključno pitanje je KAKO voditi takav dualizam ne ugrožavajući postojeće poslovanje, ali s druge strane mijenjajući vlastitu strukturu te poslovne funkcije i procese (prodaje, marketinga, proizvodnje, nabave, HCM-a i upravljanja u cjelini)? Postajati pametniji danas, znači konkretno provoditi promjene kroz: uključenost kupaca već u ranim fazama dizajna proizvoda; strateško repositioniranje i razvoj novih poslovnih modela temeljenih na digitalnim tehnologijama i iskorištavanju podataka i inovacijama, razvoj ekosustava, suradnju i digitalnu umreženost, te kroz razvoj digitalnih vještina i učenje iz iskustava kupaca i drugih.

IV. Projekti, eksperimentiranje i tehnologije

Koje digitalne tehnologije uporabiti, što nam je korisno od potencijala 4. industrijske revolucije te pitanja poslovnih modela i regulatornih okvira, postala su zajednička pitanja i u razvoju ekosustava za pametne industrije (Smart Industry). Za te namjene na raspoložbi su nam različite tehnologije i resursi te ekspertna potpora, bilo za digitalne tehnologije (računalstvo u oblaku, mobilne aplikacije, društvene mreže, tehnologije velikih baza podataka, internet stvari ...), bilo za nove mogućnosti 4. industrijske revolucije (roboti, dronovi, umjetna inteligencija AI, 3D printing, Energy Storage, autonomni sustavi ...).

Pored dosadašnjih metoda projektiranja sustava i metoda razvoja proizvoda (industrijskog doba), sada su nam razvijene i metode eksperimentiranja i „digital-twin“ tehnike kojima se jako ubrzava razvoj proizvoda i usluga, zahvaljujući sve jeftinijim tehnologijama. Takvi istraživačko – razvojno – inovacijski (IRI) kapaciteti predstavljaju horizontalnu infrastrukturu za digitalnu transformaciju, da bi bila korištena u svim vertikalnim poslovnim područjima i poslovnim funkcijama, na principima „reuse & sharing“.

5. Suradnja na EU razini

Digitalne platforme, otvoreni standardi, metode eksperimentiranja i ekosustavi, predstavljaju četiri glavne perspektive u digitalizaciji europske industrije (DEI – Digitising European Industry, strategija).

Na načelima povjerenja i otvorenosti, uspostavljena su digitalna inovacijska središta (DIH hub-ovi), industrijske razvojne platforme (kao što je FIWARE), zajednice za prilagodbu regulatornih okvira te inicijative za povećanje digitalnih vještina u svim zemljama članicama EU. Oko tih inicijativa i Hrvatska ima priliku razviti svoje ekosustave te razviti suradnju i na EU razini, da bi se ubrzano iskoristile takve nove mogućnosti.

&&&&&&&

Konferencija o digitalnoj transformaciji **DTC 2018**, okupljajući stručnjake i istraživače iz akademske zajednice, iz gospodarstva i javne uprave, nastojat će dati odgovore na ta i otvoriti nova pitanja, da bi pojedini poslovni subjekti kreirali vlastite transformacijske mape i vodili digitalnu transformaciju. Preporukama ćemo dati praktičnu dimenziju rezultata konferencije, da bi se pojačala suradnja u ekosustavima i razvijale vlastite prakse: kroz uključivanje korisnika u ranim fazama razvoja proizvoda, učenje iz iskustava drugih, otvorene inovacije i na EU razini, a surađujući i s konkurentima u razvoju regulatornih okvira. Vjerujemo da je takav pristup preduvjet za povećanje poslovne agilnosti te za ubrzanje digitalne transformacije u svim područjima.

Predsjednik Programskog odbora

Prof. dr. sc. Nedjeljko Perić

Direktor Konferencije

Prof. dr. sc. Slavko Vidović